

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

**Національний університет «Запорізька політехніка»**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ**

**Методичні рекомендації до виконання контрольної  
роботи з дисципліни**

**“ Гроші та кредит ” для здобувачів вищої освіти за  
освітнім ступенем «бакалавр» заочної форми навчання  
спеціальностей 072**

**“ Фінанси, банківська справа та страхування”**

Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи з дисципліни “ Гроші та кредит ” для здобувачів вищої освіти **за** освітнім ступенем «бакалавр» заочної форми навчання спеціальностей 072 “ Фінанси, банківська справа та страхування”/ Укл. І.Г. Пахомова, – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2019.- 28с.

Укладач: к.е.н., доцент І. Г. Пахомова

Рецензент: перший проректор, д.е.н., професор  
В. Г. Прушківський

Відповідальний за випуск: к.е.н., доцент С.В. Шарова

Затверджено  
на засіданні кафедри  
“Фінанси, банківська справа  
та страхування ”  
Протокол № 1  
від 27.08.2019р.

|                                                                                           |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Вступ                                                                                     | 4  |
| 1. Тематичний план дисципліни з розподілом<br>навчального часу за темами і формами занять | 6  |
| 2. Рекомендації щодо написання та оформлення<br>контрольної роботи                        | 8  |
| 3. Завдання для контрольних робіт                                                         | 9  |
| Література                                                                                | 24 |

## **ЗМІСТ**

## ВСТУП

Дисципліна «Гроші та кредит» належить до нормативної дисципліни циклу професійної підготовки студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за спеціальностями 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Потреба у виділенні та встановленні чіткого означення поняття «гроші» з урахуванням особливостей фінансової системи країни, а також у його уточненні згідно із змінами стану економіки та грошово-кредитної політики викликана необхідністю визначення обсягу грошей в економіці в цілому або окремих категорій грошей. Кожен суб'єкт підприємницької діяльності, діючий в будь-якій галузі народного господарства і має різну форму власності не може відокремитись від цих систем, він приймає саму діючу позицію і має високу ступінь зацікавленості у вивченні дії грошової, фінансової і кредитної системи держави, конкурентоспроможності.

Дисципліна «Гроші та кредит» тісно поєднана з економічними дисциплінами, що вивчаються студентами. Вивчення дисципліни «Гроші та кредит» складається з лекційних, практичних занять, а також самостійної роботи студентів.

Основною метою вивчення навчальної дисципліни є формування теоретичних основ державної монетарної політики держави, опанування принципів функціонування грошей в ринковій економіці та принципів кредитування, а також володіння методами аналізу й оцінки грошової та кредитної політики в Україні.

Основними завданнями, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є:

- формування понятійного апарату теорії грошей та кредиту;
- з'ясування основ вивчення нормативних і законодавчих актів, щодо грошового обігу і кредитних відносин, дій НБУ і комерційних банків;
- усвідомлення економічних процесів;
- формування теоретичних основ грошового обігу і кредиту;
- оволодіння навичками застосування теоретичного матеріалу у практичній діяльності;
- формування уявлення про особливості взаємовідносин з банківськими та небанківськими фінансовими установами.

Результати вивчення дисципліни: студент повинен вміти досліджувати специфіку та практику використання грошово-кредитної політики центрального банку, обчислювати загальні показники кількісної характеристики явищ та процесів у грошово-кредитній сфері, проводити розрахунки структурних складових грошової маси та загальної структури грошового ринку України, бути здатним обґрунтовувати та приймати рішення на основі оцінки кредитних, валютних відносин для розвитку грошової та кредитної системи.

Методичні вказівки щодо проведення практичних занять з дисципліни «Гроші та кредит» складені відповідно до місця та значення дисципліни за структурно-логічною схемою, передбаченою освітньо-професійною програмою «бакалавр» за спеціальностями «Фінанси, банківська справа та страхування», і охоплює всі змістовні модулі, визначені анотацією для мінімальної кількості годин, передбачених стандартом.

Вивчення даної дисципліни студентами забезпечується відвідуванням лекційних, практичних занять та самостійною роботою.

Метою практичних занять з дисципліни «Гроші та кредит» є закріплення та поглиблення набутих теоретичних знань згідно з навчальною програмою.

На практичних заняттях здійснюється поточний контроль знань студентів, який полягає в проведенні попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів, обговорення проблемних питань з даної теми за участю студентів, розв'язування завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання. Оцінки, отримані студентом за окремі практичні заняття, враховуються при виставленні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому (кваліфікаційному) рівні або на окремих його завершених етапах. Семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом.

**1 ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ  
з розподілом навчального часу за темами і  
формами занять**

| Назва модуля, теми                                                                                                    | Денна форма навчання |                      |                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|----------------------|----------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                       | лек-<br>ції          | практичні<br>заняття | самостій-<br>на та<br>індиві-<br>дуальна<br>робота<br>студента |
| <b>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ<br/>ВИНИКНЕННЯ ГРОШЕЙ, ГРОШОВИЙ ОБІГ ТА<br/>МОДЕЛЬ ГРОШОВОГО РИНКУ</b>       |                      |                      |                                                                |
| Тема 1. Сутність і функції грошей                                                                                     | 4                    | 1                    | 10                                                             |
| Тема 2. Грошовий обіг і грошові потоки                                                                                | 4                    | 2                    | 10                                                             |
| Тема 3. Грошовий ринок                                                                                                | 3                    | 2                    | 10                                                             |
| Тема 4. Грошові системи                                                                                               | 3                    | 2                    | 9                                                              |
| <b>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ<br/>ТА МОДЕЛІ ПОБУДОВИ ВАЛЮТНИХ СИСТЕМ,<br/>ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА</b> |                      |                      |                                                                |
| Тема 5. Інфляція та грошові реформи                                                                                   | 4                    | 1                    | 10                                                             |
| Тема 6. Валютний ринок і валютні системи                                                                              | 4                    | 2                    | 10                                                             |
| Тема 7. Механізм формування пропозиції грошей та грошово-кредитна політика                                            | 3                    | 1                    | 10                                                             |
| Тема 8. Роль грошей у ринковій економіці                                                                              | 3                    | 1                    | 10                                                             |
| <b>Годин разом</b>                                                                                                    | <b>28</b>            | <b>14</b>            | <b>79</b>                                                      |
| <b>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. РОЛЬ І МІСЦЕ КРЕДИТУ В</b>                                                                     |                      |                      |                                                                |

| <b>СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ ПРОСТОРИ</b>                                                                         |           |           |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|------------|
| Тема 9. Теорії грошей                                                                                          | 4         | 1         | 10         |
| Тема 10. Сутність і функції кредиту                                                                            | 4         | 2         | 10         |
| Тема 11. Форми, види і роль кредиту                                                                            | 3         | 2         | 10         |
| Тема 12. Теоретичні засади процента                                                                            | 3         | 2         | 9          |
| <b>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.<br/>СИСТЕМА ФІНАНСОВОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА НА<br/>ЕТАПІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН</b> |           |           |            |
| Тема 13. Фінансові посередники грошового ринку                                                                 | 4         | 1         | 10         |
| Тема 14. Теоретичні засади діяльності комерційних банків                                                       | 4         | 2         | 10         |
| Тема 15. Центральні банки в системі монетарного та банківського управління                                     | 3         | 2         | 10         |
| Тема 16. Міжнародні валютно-кредитні установи та їх співробітництва з Україною                                 | 3         | 2         | 9          |
| <b>Годин разом</b>                                                                                             | <b>28</b> | <b>14</b> | <b>78</b>  |
| <b>Усього годин</b>                                                                                            | <b>56</b> | <b>28</b> | <b>156</b> |

## **2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ**

Метою написання контрольних робіт є закріплення знань відповідного навчального курсу, що передбачає оволодіння студентами заочної форми навчання методами наукового аналізу, самостійного вивчення законодавчих і літературних джерел.

Контрольну роботу з навчальної дисципліни «Гроші та кредит» студенти виконують відповідно до затвердженої тематики згідно списку. Крім того, за погодженням з викладачем, студент може запропонувати свій варіант теми контрольної роботи.

Вибираючи тему, доцільно ознайомитися з відповідними літературними джерелами для того, щоб отримати загальне уявлення про вибрану тему. Після цього слід приступити до поглибленого вивчення нормативних актів, монографічної літератури та інших матеріалів.

Особливу увагу треба звернути на аналіз літературних джерел. Після вивчення необхідної літератури і складання плану її використання можна розпочати написання контрольної роботи.

Контрольна робота повинна включати: план роботи; вступ; матеріал передбачає безпосереднє висвітлення питань плану роботи; висновок; список використаної літератури.

Загальний обсяг роботи – 25 стор. Оформлена контрольна робота здається для рецензування завчасно, до початку сесії, протягом якої студенти будуть складати залік та екзамен з цієї дисципліни.

Слід мати на увазі, що невідрецензована або недоопрацьована щодо зауважень викладача контрольна робота позбавляє студента можливості складати екзамен.

### **3. ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ**

#### **ВАРІАНТ 1**

1. Концепції походження грошей.
2. Відсоток за кредит.
3. Призначення, статус та основи організації центрального банку.
4. Задача.

Виробничий концерн для поповнення своїх обігових коштів 1 серпня отримало у банку позику в сумі 600 000 грн терміном до 2 листопада під 24% річних. Через 45 днів банк підвищив відсоткову ставку за позикою до 28%. На цей час було погашено 25% основної суми позики. Розрахуйте суму відсотків за користування позикою, яку повинен сплатити виробник.

#### **ВАРІАНТ 2**

1. Гроші як загальний еквівалент і абсолютно ліквідний актив.
2. Принципи кредитування.
3. Історичні аспекти становлення та розвитку центрального банку держави.
4. Задача.

Розрахуйте максимально можливий та реальний рівень грошово-кредитної мультиплікації за наступними даними: норма обов'язкових резервів 18%, готівка поза банками 70 млрд. грн., банківські резерви 110 млрд. грн., загальна сума депозитів банківської системи 900 млрд. грн.

#### **ВАРІАНТ 3**

1. Внесок Д. Кейнса у розвиток кількісної теорії грошей.
2. Поняття кредитної системи, два підходи до її визначення.
3. Сутність та функції фінансового посередництва.
4. Задача.

Банк надає позику сумою 4 млн. грн. під 20% річних за плаваючою ставкою. Після двох місяців ставка зросла до 30%, а через 6 місяців від дати видачі збільшилася до 45%.

Обчислити яку суму повинен повернути позичальник банку через рік після надання йому позики.

#### **ВАРІАНТ 4**

1. Суть грошової системи, її елементи.
2. Поняття банківської системи.
3. Становлення центрального банку в Україні.
4. Задача.

Підприємство 14 серпня отримало в банку позику, розмір якої 340 000 грн. терміном до 12 грудня під 19% річних. Через 50 днів банк підвищив відсоткову ставку за позикою до 20%. На цей час було погашено 40% основної суми позики. Розрахуйте суму відсотків за користування позикою

#### **ВАРІАНТ 5**

1. Інфляція: суть, форми вияву, причини та наслідки.
2. Неокласичний варіант розвитку кількісної теорії грошей.
3. Активні операції комерційних банків.
4. Задача.

Підприємство 1 вересня отримало в банку позику, розмір якої 500 000 грн., терміном до 2 грудня під 17% річних. Через 45 днів банк підвищив відсоткову ставку за позикою до 20%. На цей час було погашено 30% основної суми позики. Розрахувати суму відсотків за користування позикою.

#### **ВАРІАНТ 6**

1. Основні типи грошових систем.
2. Становлення та розвиток банківської системи України.
3. Пасивні операції комерційних банків.
4. Задача.

Позику в сумі 200 тис. грн.. було надано 1.04.2016 року, термін погашення - 1.04.2017 р., ставка відсотку - 21%.

Розрахувати суму відсотків, яку сплатить клієнт, якщо погашення основної суми позики відбувається щоквартально рівними частинами.

### **ВАРІАНТ 7**

1. Форма та види кредиту.
2. Центральні банки, їх походження, призначення та функції.
3. Стабільність комерційних банків і механізм її забезпечення.
4. Задача.

Розрахувати темп інфляції, якщо порівняно з минулим роком грошова маса зросла на 55%, швидкість обігу грошей сповільнилася на 8%, а приріст фізичного обсягу ВВП склав 12%.

### **ВАРІАНТ 8**

1. Необхідність та суть кредиту.
2. Операції комерційних банків.
3. Види інфляції та її наслідки.
4. Задача.

Якщо норма обов'язкових резервів становить 21%, то чому дорівнює грошово-кредитний мультиплікатор?

### **ВАРІАНТ 9**

1. Необхідність кредитів для діяльності підприємств.
2. Валютне регулювання.
3. Сутність та види грошових реформ.
4. Задача.

Визначити базисні та ланцюгові індекси інфляції за звітний рік, якщо вартість споживчого кошика змінювалася наступним чином: січень – 1330 грн.; лютий - 1310 грн.;

березень - 1340 грн.; квітень - 1350 грн.; травень - 1320 грн.;  
червень - 1350 грн.; липень - 1370 грн.; серпень - 1390 грн.;  
вересень - 1400 грн.; жовтень - 1420 грн.; листопад - 1430 грн.;  
грудень - 1450 грн.

### **ВАРІАНТ 10**

1. Небанківське кредитування.
2. Валютні системи.
3. Особливості проведення та результати грошової реформи в Україні.
4. Задача.

Визначте очікуваний темп цінової інфляції звітного року, якщо в попередньому році середня маса грошей в обороті становила 560 млрд. грн., при чому вона здійснила 7 оборотів, фізичний обсяг ВВП становив 600 млрд. грн.

Протягом звітного року грошова маса зросла на 50%, пришвидшення її оборотності склало 2 обороти, фізичний обсяг ВВП в порівнянні з попереднім роком зріс на 6%.

### **ВАРІАНТ 11**

1. Суть грошового ринку.
2. Валютний ринок: суть та основи функціонування.
3. Види грошових систем та їх еволюція.
4. Задача.

Визначити середньо квартальну та річну швидкість обігу грошей за наступними даними:

- на 01.04 обсяг ВВП - 275 млрд. грн.; грошова маса - 110 млрд. грн.;
- на 01.07 обсяг ВВП - 490 млрд. грн.; грошова маса - 130 млрд. грн.;
- на 01.10 обсяг ВВП - 720 млрд. грн.; грошова маса - 115 млрд. грн.;

на 31.12 обсяг ВВП - 930 млрд. грн.; грошова маса - 125 млрд. грн.

### **ВАРІАНТ 12**

1. Попит на гроші.
2. Основні види валютних операцій.
3. Класифікація кредиту.
4. Задача.

Банк надає позику сумою 5 млн. грн. під 33% за плаваючою ставкою. Після 2 місяців ставка зросла до 35 відсотків, а через 6 місяців від дати видачі - збільшилася до 38%.

Обчислити яку суму повинен повернути позичальник банку через рік після надання йому позики.

### **ВАРІАНТ 13**

1. Функція міри вартості.
2. Поняття валюти, види валют.
3. Сутність та призначення поштово-ощадних установ.
4. Задача.

Якщо норма обов'язкових резервів становить 14%, то чому дорівнює грошово-кредитний мультиплікатор?

### **ВАРІАНТ 14**

1. Функція засобу обігу.
2. Валютний курс та конвертованість валют.
3. Природа позичкового процента.
4. Задача.

Розрахуйте максимально можливий та реальний рівень грошово-кредитної мультиплікації за наступними даними: норма обов'язкових резервів 21%, готівка поза банками 80 млрд. грн., банківські резерви 135 млрд. грн., загальна сума депозитів банківської системи 1 100 млрд. грн.

**ВАРІАНТ 15**

1. Функція засобу нагромадження.
2. Небанківські фінансово-кредитні установи.
3. Швидкість обігу грошей і фактори, що її визначають.
4. Задача.

Визначте очікуваний темп цінової інфляції звітного року, якщо в попередньому році середня маса грошей в обороті становила 630 млрд. грн., при чому вона здійснила 8 оборотів, фізичний обсяг ВВП становив 800 млрд. од.

Протягом звітного року грошова маса зросла на 40%, пришвидшення її оборотності склало 2 обороти, фізичний обсяг ВВП в порівнянні з попереднім роком зріс на 4%.

**ВАРІАНТ 16**

1. Функція засобу платежу.
2. Банки другого рівня, їх походження, види, правові основи організації.
3. Поняття грошових агрегатів.
4. Задача.

Розрахувати темп інфляції, якщо порівняно з минулим роком грошова маса зросла на 45%, швидкість обігу грошей сповільнилася на 9%, а приріст фізичного обсягу ВВП склав 10%.

**ВАРІАНТ 17**

1. Класична кількісна теорія грошей, її основні постулати.
2. Нагляд і контроль за діяльністю банків.
3. Закон грошового обігу.
4. Задача.

Якщо ціна гривні в доларах США впала з 20,5 до 19,8 центів за одну гривню, то як зміниться ціна товару вітчизняного виробництва (в доларах США), що продається в Україні за 150 гривень?

**ВАРІАНТ 18**

1. Економічна структура грошового ринку.
2. Грошові реформи: поняття, цілі та види.
3. Механізм поповнення грошей в обігу.
4. Задача.

АКБ «Факторіал», орієнтуючись на офіційний курс НБУ, встановив такий курс долара США: купівля - 24,85 грн., продаж - 25,10 грн.

Скільки гривень можна одержати за 505 доларів 60 центів?  
Скільки доларів можна купити за 14,5 тис. грн.?

**ВАРІАНТ 19**

1. Натурально-речові форми грошей.
2. Поняття валютного курсу, його види.
3. «Сеньйораж» і монетизація бюджетного дефіциту.
4. Задача.

Визначити базисні та ланцюгові індекси інфляції за звітний рік, якщо вартість споживчого кошика змінювалася наступним чином: січень - 1220 грн.; лютий - 1240 грн.; березень - 1230 грн.; квітень - 1220 грн.; травень - 1290 грн.; червень - 1280 грн.; липень - 1290 грн.; серпень - 1370 грн.; вересень - 1400 грн.; жовтень - 1420 грн.; листопад - 1420 грн.; грудень - 1430 грн.

**ВАРІАНТ 20**

1. Роль держави у створенні грошей.
2. Поняття банківської системи.
3. Грошово-кредитна політика центрального банку.
4. Задача.

АБК «Фінанси та кредит», орієнтуючись на офіційний курс НБУ, встановив такий курс долара США: купівля - 24,85 грн., продаж - 25,10 грн.

Скільки гривень можна одержати за 655 доларів 20 центів?  
Скільки доларів можна купити за 16,3 тис. грн.?

### **ВАРІАНТ 21**

1. Рівновага на грошовому ринку та процент.
2. Призначення, статус та основи організації центрального банку.
3. Функція засобу нагромадження.
4. Задача.

Розрахуйте величину агрегатів грошової маси, якщо:

- готівка поза банками - 100 млрд. грн.;
- готівка в касах юридичних осіб - 70 млрд. грн.;
- депозити до запитання - 220 млрд. грн.;
- строкові вклади - 380 млрд. грн.;
- кошти за трастовими операціями - 90 млрд. грн.;
- кошти на спеціальних карткових рахунках - 245

млрд. грн.

### **ВАРІАНТ 22**

1. Грошово-кредитна політика центрального банку.
2. Необхідність кредитів для діяльності підприємств.
3. Функція засобу платежу.
4. Задача.

Визначити до якого грошового агрегату (M0, M1, M2, M3) відносяться показники: строкові депозити; кошти клієнтів за трастовими операціями; кошти на поточних рахунках; депозитні сертифікати; готівкові гроші; кошти на депозитах до запитання; готівка на руках фізичних осіб.

### **ВАРІАНТ 23**

1. «Сеньйораж» і монетизація бюджетного дефіциту.
2. Пасивні операції комерційних банків.
3. Функція засобу обігу.

## 4. Задача.

Розрахуйте величину грошового агрегату M2 за наступними даними:

- готівка на руках у населення - 405 млрд. грн.;
- строкові депозити - 200 млрд. грн.;
- кошти за трастовими операціями - 80 млрд. грн.;
- готівка в оборотних касах банків - 370 млрд. грн.

**ВАРІАНТ 24**

1. Форми, види та функції кредиту.
2. Активні операції комерційних банків.
3. Функція міри вартості.
4. Задача.

Ринковий кошик складається з 5 кг хліба і 10 кг м'яса. Ціна хліба 6,20 грн/кг, м'яса - 60 грн./кг. Знайдіть рівень інфляції, якщо ціна хліба незмінна, а ціна м'яса:

- а) зросла на 5%;
- б) зросла в 1,2 рази.

**ВАРІАНТ 25**

1. Поняття грошового обігу, його структура.
2. Банківські послуги комерційних банків.
3. Валютний курс та конвертованість валют.
4. Задача.

Ринковий кошик складається з 4 кг хліба і 8 кг м'яса. Ціна хліба 6,10 грн./кг, м'яса - 65 грн./кг. Знайдіть рівень інфляції, якщо ціна м'яса незмінна, а ціна хліба:

- а) зросла на 12%;
- б) зменшилась на 12%.

**ВАРІАНТ 26**

1. Закон грошового обігу.
2. Стабільність комерційних банків та механізм її

забезпечення.

3. Поняття валюти, види валют.

4. Задача.

Ринковий кошик складається з 5 кг борошна і 4 кг цукру. Ціна борошна 6,80 грн./кг, цукру - 14,20 грн./кг. Знайдіть рівень інфляції, якщо:

а) ціна борошна незмінна, а ціна цукру зменшилася на 20%;

б) ціна цукру незмінна, а ціна борошна зросла на 10%.

### **ВАРІАНТ 27**

1. Швидкість обігу грошей і фактори, що її визначають.

2. Основні напрями діяльності центрального банку.

3. Валютне регулювання.

4. Задача.

Яку суму грошей необхідно покласти на депозит терміном 6 місяців, щоб отримати дохід у розмірі 1000 грн., при простій процентній ставці 20% річних?

### **ВАРІАНТ 28**

1. Попит на гроші.

2. Цілі та види грошових реформ.

3. Валютні ринки.

4. Задача.

Вкладник відкрив депозит у розмірі 2000 грн. під 24% річних на 4 роки. Розрахуйте процентний прибуток вкладника, якщо по вкладу нараховуються:

1) прості відсотки;

2) складні відсотки.

### **ВАРІАНТ 29**

1. Механізм поповнення грошей в обігу.

2. Сутність, призначення та види фінансового

посередництва.

3. Валютні операції.

4. Задача.

Український експортер уклав угоду на поставку за кордон цукру на 74 тисячі доларів США. За час, який минув з моменту оплати, долар подорожчав з 23,90 грн. до 24,93 грн. за долар. Визначте, як це позначиться на економічному становищі експортера та імпортера, якщо цукор експортер купує в Україні за твердими цінами?

### **ВАРІАНТ 30**

1. Пропозиція грошей.

2. Банківська система: сутність, принципи побудови та функції.

3. Валютні системи.

4. Задача.

Визначте паритет купівельної спроможності валют, якщо у споживчому кошику три товари: А, В, С у кількості 10, 20, 30, а ціни:

- товару А - 523 у гривнях; 153 у доларах США;
- товару В - 424 у гривнях, 196 у доларах США;
- товару С - 632 у гривнях, 124 у доларах США.

### **ВАРІАНТ 31**

1. Суть грошової системи, її елементи.

2. Основні напрями діяльності центрального банку.

3. Поняття грошових агрегатів.

4. Задача.

Яку суму грошей необхідно покласти на депозит терміном 1 рік, щоб отримати дохід у розмірі 2500 грн., при простій процентній ставці 20% річних?

**ВАРІАНТ 32**

1. Попит на гроші.
2. Небанківські фінансово-кредитні установи.
3. Класифікація кредиту.
4. Задача.

Ринковий кошик складається з 6 кг борошна і 4 кг цукру. Ціна борошна 5,90 грн./кг, цукру - 13,80 грн./кг. Знайдіть рівень інфляції, якщо:

- а) ціна борошна незмінна, а ціна цукру зменшилася на 10%;
- б) ціна цукру незмінна, а ціна борошна зросла на 15%).

**ВАРІАНТ 33**

1. Суть інфляції та форми її вияву.
2. Платіжний баланс у системі валютного регулювання.
3. Класична кількісна теорія грошей, її основні постулати.
4. Задача.

Якщо ціна гривні в доларах США впала з 20,6 до 19,8 центів за одну гривню, то як зміниться ціна товару вітчизняного виробництва (в доларах США), що продається в Україні за 100 гривень?

**ВАРІАНТ 34**

1. Органи валютного регулювання.
2. Склад парабанківської системи.
3. Неокласичний варіант розвитку кількісної теорії грошей.
4. Задача.

Позику в сумі 400 тис. грн.. було надано 1.09.2016 року, термін погашення -1.09.2017 р., ставка відсотку - 20%.

Розрахувати суму відсотків, яку сплатить клієнт, якщо погашення основної суми позики відбувається щоквартально рівними частинами.

**ВАРІАНТ 35**

1. Неокласичний варіант розвитку кількісної теорії грошей.
2. Натурально-речові форми грошей.
3. Необхідність, суть та функції кредиту.
4. Задача

АКБ «Форум», орієнтуючись на офіційний курс НБУ, встановив такий курс долара США: купівля - 24,75 грн., продаж - 24,95 грн.

Скільки гривень можна одержати за 450 доларів 50 центів?  
Скільки доларів можна купити за 12,5 тис. грн.?

**ВАРІАНТ 36**

1. Сучасний монетаризм як альтернативний напрям кількісної теорії грошей.
2. Специфічний характер вартості грошей.
3. Види кредиту.
4. Задача

Розрахуйте величину грошового агрегату М2 за наступними даними:

- готівка на руках у населення - 350 млрд. грн.;
- строкові депозити - 210 млрд. грн.;
- кошти за трастовими операціями - 75 млрд. грн.;
- готівка в оборотних касах банків - 355 млрд. грн.

**ВАРІАНТ 37**

1. Зближення позицій монетаристів та неокейнсіанців у їх поглядах на грошово-кредитну політику в сучасних умовах.
2. Суть інфляції та її причини.
3. Суть грошової системи, її елементи.
4. Задача.

Вкладник відкрив депозит у розмірі 3000 грн. під 22% річних на 3 роки. Розрахуйте процентний прибуток вкладника, якщо по вкладу нараховуються:

- 1) прості відсотки;
- 2) складні відсотки.

### **ВАРІАНТ 38**

1. Економічні та соціальні наслідки інфляцій.
2. Структура грошового ринку.
3. Шляхи становлення національної валютної системи України
4. Задача

Український експортер уклав угоду на поставку за кордон цукру на 52 тисячі доларів США. За час, який минув з моменту оплати, долар подорожчав з 24,80 грн. до 24,95 грн. за долар. Визначте, як це позначиться на економічному становищі експортера та імпортера, якщо цукор експортер купує в Україні за твердими цінами?

### **ВАРІАНТ 39**

1. Роль грошей в ринковій економіці.
2. Історичні аспекти становлення та розвитку центрального банку держави.
3. Становлення та розвиток грошової системи України.
4. Задача.

Визначте паритет купівельної спроможності валют, якщо у споживчому кошику три товари: А, В, С у кількості 15, 25, 35, а ціни:

- товару А - 543 у гривнях; 173 у доларах США;
- товару В - 445 у гривнях, 217 у доларах США;
- товару С - 656 у гривнях, 146 у доларах США.

**ВАРІАНТ 40**

1. Небанківські кредитні установи.
2. Класифікація кредиту.
3. Основні аспекти грошово-кредитної політики України у світлі сучасних монетарних теорій.

4. Задача.

Визначити середньо квартальну та річну швидкість обігу грошей за наступними даними:

- на 01.04 обсяг ВВП - 275 млрд. грн.; грошова маса - 110 млрд. грн.;
- на 01.07 обсяг ВВП - 490 млрд. грн.; грошова маса - 130 млрд. грн.;
- на 01.10 обсяг ВВП - 720 млрд. грн.; грошова маса - 115 млрд. грн.;
- на 31.12 обсяг ВВП - 930 млрд. грн.; грошова маса - 125 млрд. грн.

## ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України. — К.: Преса України. 1997. — Ст. 85, 95, 96, 97, 98, 116, 119.
2. Закон України «Про Національний банк України» № 679-Х<sup>^</sup> від 20.05.1999 р. (із змінами та доповненнями) // Урядовий кур'єр. — 1999. — № 120-121. — С. 1-9.
3. Закон України «Про банки і банківську діяльність» № 2121-III від 07.12.2000 р. (із змінами та доповненнями) // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. — 2001. — № 1. — С. 3-47.
4. Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)» від 2001 р.
5. Закон України «Про кредитні спілки» від 2001 р.
6. Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 2004 р.
7. Александрова М. М., Маслова С. О. Гроші, фінанси, кредит. — К., 2002.
8. Алексеев І. В., Колісник М. К. Вівчар О. Й. та ін. Гроші та кредит: Навч. посібник — М.: Львів: Вид-во нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2004. — 168 с.
9. Барановський О. І. Стійкість банківської системи України // Фінанси України. — 2007. — № 9. — С. 75-87.
10. Білик М. Д., Надточій С. І. Грошові потоки підприємств у мікро- та макроекономічному аспекті // Фінанси України. — 2007. — № 6. — С. 133-147.
11. Боринець С. Я. Міжнародні фінанси: Підручник. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2006. — 494 с. — (Вища освіта 21 століття). — 494 с.
12. Буковинський С. А., Грищенко А. А., Кричевська Т. О. Середньострокова монетарна стратегія та проблеми її формування й реалізації в Україні // Фінанси України. — 2008. — № 6. — С. 3-30.
13. Василик О. Д. Державні фінанси України: Навч. посібник. — К.: Вища шк., 2005. — 480 с.
14. Гальчинський А. С. Світова грошова криза: витоки, логіка трансформацій № 42 (721) 8 — 14 листопада 2008 р.
15. Глушенко С. В. Інвестиційні послуги банків: зарубіжна практика та українські перспективи // Фінанси України. — 2007. — № 5. — С. 96-104.

16. Грищенко А. А. Проблеми забезпечення стабільності грошової одиниці України // *Фінанси України*. — 2007. — № 9. — С. 88-97.
17. Гроші та кредит / Авт. кол.: За ред. М. І. Савлука. — К.: Либідь, 2006. — 598 с.
18. Гроші та кредит: Підручник, 4-е вид., пер. / За ред. М. І. Савлука. — К.: Київ, 2006. — 748 с.
19. Гроші та кредит: Підручник / Щетинін А. І. — К.: Центр учбової літератури, 2008. — 432 с.
20. Гроші та кредит: Підручник / Демківський А. В. — К.: ДАКОР. — 2007. — 528 с.
21. Гроші та кредит: Підручник / Відп. ред. Демківський А. В. — Віра-Р. — 2006. — 528 с.
22. Гроші та кредит: Підручник / Івасів Б. С. — Тернопіль, К.: КонДор, 2008. — 528 с.
23. Гроші та кредит: Підручник / За ред. проф. Івасіва Б. С. — К.: КНЕУ, 2007. — 528 с.
24. Гроші та кредит: Навч. посібник з курсу «Гроші та кредит» для студентів екон. спец. / Автори: В. М. Семененко, О. В. Семененко / КНУТД, 2006. — 146 с.
25. Диба М. І., Осадчий Є. С. Капіталізація банківської системи як чинник підвищення надійності економіки України // *Фінанси України*. — 2008. — № 6. — С. 77-88.
26. Іванілов О. С., Тітенкова М. В. Іпотечне кредитування у країнах Західної Європи, США та України // *Фінанси України*. — 2007. — № 4. — С. 28-36.
27. Карпенко Г. В. Кредитна діяльність вітчизняних банків та можливості їх інтеграції до світової фінансової системи // *Фінанси України*. — 2007. — № 2. — С. 89-96.
28. Коваленко Д.І. Гроші та кредит: теорія і практика: Навч.посібник.3-те вид.допов.та перероб. — К.: Центр учбової літератури, 2011. — 352 с.
29. Козоріз М. А. Методологічні засади дослідження впливу іноземного капіталу на розвиток банківської системи України // *Фінанси України*. — 2007. — № 11. — С. 95-102.
30. Козюк В. В. Валютні резерви в глобальних умовах // *Фінанси України*. — 2007. — № 2. — С. 97-104.
31. Козюк В.В. Вплив відкритості економіки на характер зв'язку

між інфляцією та безробіття // Фінанси України. — 2007. — № 12. — С. 17-26.

32. Колосова В. П. Європейський інвестиційний банк в Україні // Фінанси України. — 2008. — № 2. — С. 15-26.

33. Кораблін С. О. Валютно-курсова політика України: стабілізаційні ефекти та можливі перспективи розвитку // Фінанси України. — 2007. — № 9. — С. 112-123.

34. Корнєєв В. Еволюція і перспективи фінансового ринку в Україні // Економіка України. — 2007. — № 9. — С. 21-29.

35. Корнєєв В. Банконцентрична основа фінансового ринку України // Економіка України. — 2008. — № 9. — С. 18-26.

36. Косова Т, Роганова Т. — Проблеми розподілу чистого грошового операційного потоку підприємства на прибуток і амортизацію // Економіка України. — 2008. — № 7. — С. 57-64.

37. Костіна Н. І. Гроші та грошова політика. — К.: НІОС, 2001.

38. Крупка М. І., Євтух Л. Б. Теоретичні аспекти управління механізмом кредитування довгострокових програм розвитку економіки в Україні // Фінанси України. — 2007. — № 1. — С. 43-57.

39. Куштим В. В., Ляшенко В. В. Динаміка розвитку банківського сегмента міжнародного фінансового ринку // Фінанси України. — 2007. — № 12. — С. 96-105.

40. Леоненко П. М, Юхименко П. І., Ільєнко А. А. та ін. Теорія фінансів: Навч. посібник / За ред. О. Д. Василика. — М.: Центр навчальної л-ри, 2005 р. — 480 с.

41. Луценко А. — Деякі аспекти правового регулювання споживчого кредитування в Україні // Економіка України. — 2008. — № 5. — С. 37-42.

42. Матвієнко П. Капіталізація як дійовий інструмент підвищення надійності банківської системи України // Економіка України. — 2008. — № 1. — С. 42-52.

43. Матвієнко П. Рейтингова оцінка діяльності банків України // Економіка України. — 2008. — № 2. — С. 37-46.

44. Михальський В. В. Грошово-кредитний потенціал золота в умовах обмеженості ресурсів // Фінанси України. — 2007. — № 11. — С. 64-72.

45. Опарін В. М. Фінанси (загальна теорія). — К.: КНЕУ, 2007. — 164 с.

46. Поддерогін А. М., Невмержицький Я. І. Ефективність управління грошовими потоками підприємства // *Фінанси України*. — 2007. — № 11. — С. 119-127.

47. Полозенко Д. В. Про гроші, інфляцію та фінанси у трансформаційній економіці // *Фінанси України*. — 2008. — № 2. — С. 82-88.

48. Савелко Т. Теоретичні аспекти ринку банківських послуг України // *Економіка України*. — 2007. — № 8. — С. 27-32.

49. Сапір Ж. — Настільки тяжко, наскільки довго? (Спроба прогнозування глибини і тривалості кризи) // *Економіка України*. — 2008. — № 10. — С. 73-93.

50. Ставицький А. В., Хом'як В. Г. Вплив монетарної політики на економічну безпеку України // *Фінанси України*. — 2007. — № 10. — С. 51-59.

51. Твердохлібова Д. Методика оцінки фінансового складу банківської системи України // *Економіка України*. — 2008. — № 4. — С. 43-55.

52. Теорія грошей. — К.: Основи, 2006. — 428 с..

53. Терещенко О. О., Валюшанюк Н. В. Трансфертне ціноутворення як інструмент контролін-гу // *Фінанси України*. — 2007. — № 5. — С. 127-135.

54. *Фінанси: курс для фінансистів: Навч. посібник* / За ред. Оспіщева В. І. — К.: Знання, 2008. — 567 с.

55. *Фінансові послуги* // *Всеукраїнський аналітичний журнал* // Підсумки діяльності ринків небанківських фінансових послуг України. — 2008 — № 3. — С. 20-35.

56. Чуб О. О. Адаптація банківського законодавства України до права Європейського Союзу: стан, проблеми та перспективи // *Фінанси України*. — 2008. — № 4. — С. 57-67.

57. Чуб О. О. Банківська діяльність у контексті інтеграції та глобалізації // *Фінанси України*. — 2008. — № 1. — С. 138-146.

58. Чухно А. А. Природа сучасних грошей, кредиту та грошово-кредитної політики // *Фінанси України*. — 2007. — № 1. — С. 3-16.

59. Шаповал А. В., Міщенко В. І. Оцінка можливих наслідків вступу України до СОТ для банківського сектора // *Фінанси України*. — 2008. — № 4. — С. 45-56.

### Інформаційні ресурси

1. [http: // www. globalpolicy. org](http://www.globalpolicy.org) – новини світового бізнесу, інвестицій та фінансів.
2. [http: // www. iplanet. net/fdisurvey](http://www.iplanet.net/fdisurvey) – інформація щодо світових потоків прямих інвестицій.
3. [http: // www. oecd. org](http://www.oecd.org) – офіційний сайт організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), надає інформацію щодо індикаторів розвитку країн ОЕСР.
4. [http: // www. standartsandpoors. com](http://www.standartsandpoors.com) – сайт компанії Standarts & Poors, інформація щодо ризиків, рейтингів фінансових інструментів.
5. [http: // www. moody's. com](http://www.moody's.com) – сайт рейтингового агентства Moody's, інформація щодо ризиків, рейтингів фінансових інструментів.
6. [http: // www. transnationale. org](http://www.transnationale.org) – надає інформацію про більш як 10000 компаній, включаючи ТНК.
7. [http: // www. unctad. org/wir/index. htm](http://www.unctad.org/wir/index.htm) – інформація щодо оглядів світових інвестицій.
8. [http: // www. finance. yahoo. com](http://www.finance.yahoo.com) – новини світового бізнесу, інвестицій та фінансів.
9. [http: // www. fdi. eu. com](http://www.fdi.eu.com) інформація щодо світових потоків ПІІ та діяльності ТНК.
10. [http: // www. ssmc. gov. ua](http://www.ssmc.gov.ua) – офіційний сайт Національної комісії по цінним паперам та фондовому ринку.
11. [http: // www. rada. gov. ua](http://www.rada.gov.ua) – офіційний сайт Верховної Ради України.
12. [http: // www. investfunds. com. ua](http://www.investfunds.com.ua) – інформаційний фінансовий сервер.